

2.1.5

Veiledning for forslagsstillere – alternativ liste

Valg av menighetsråd

Ti stemmeberettigede kirkemedlemmer kan gå sammen om å stille eget listeforslag ved menighetsrådsvalget. Kravet er at det er minst ti stemmeberettigede forslagsstillere. Slike listeforslag må oppfylle kravene til kandidatlistene i *Regler for valg av menighetsråd (mr) § 7-1*.

Dersom forslagsstillerne representerer eller utgjør en gruppe med et bestemt navn, kan gruppens navn stå som overskrift på listeforslaget.

Hvis det blir fremmet listeforslag i tillegg til nominasjonskomiteens liste, avholdes valget som forholdstallsvalg.

Forslagsstillere

Hvert listeforslag skal underskrives av minst 10 stemmeberettigede forslagsstillere, jf. mr § 7-1 b.

Et forslag til kandidatliste kan ikke ha forslagsstiller felles med andre forslag.

Hvis en forslagsstiller står bak flere lister, må forslagsstilleren innen en bestemt frist melde fra hvilken kandidatliste vedkommende velger å stå som forslagsstiller til. Svarer forslagsstilleren ikke, strykes navnet fra listen over forslagsstillere på samtlige lister, jf. mr § 7-3.

Forslagsstillerne må selv sørge for

- å forespørre kandidater (nytt i år er at det stilles krav om at kandidatene er forespurt før de kan settes opp på listen),
- å sette opp en kandidatliste med tilstrekkelig mange kandidater (antall medlemmer til menighetsråd er minimum – det dobbelte antallet medlemmer + varamedlemmer er maksimum),
- å skaffe til veie de opplysningene om kandidatene som er nødvendige på kandidatlisten og til presentasjon av kandidatene, samt bilde av kandidatene,
- å foreta den endelige prioritering av listen,
- å velge en tillitsvalgt for listen som ivaretar kontakten med menighetsrådet om listeforslaget,
- å overlevere kandidatlisten og opplysningene om kandidatene til menighetsrådets leder innen 1. mai 2015.

Antall kandidater ved forholdstallsvalg

Ved forholdstallsvalg skal det stå minst så mange navn på listen som det skal velges medlemmer til menighetsrådet, jf. mr § 7-1 annet ledd.

Antall medlemmer som skal velges	4	6	8	10
Minste antall kandidater (faste medl.)	4	6	8	10
Maksimalt antall kandidater (dobbelte antall)	18	22	26	30

Der menigheten er med i forsøk med sammenslåtte menighetsråd, kan det være fastsatt et annet antall medlemmer og varamedlemmer som skal velges fra hvert sokn.

Krav til kandidatlistene

Forslag til kandidatlistene

- a) skal være kommet inn til valgstyrets leder senest 1. mai i valgåret,
- b) skal være egenhendig underskrevet av minst ti stemmeberettigede forslagsstillere,
- c) skal tydelig angi:
 - hvilket valg det gjelder, med navn på sokn samt valgdager,
 - navnene på forslagsstillerne, og eventuelt ha gruppens navn som overskrift før kandidatens navn,
- d) skal angi en tillitsvalgt blant forslagsstillerne som valgstyret kan henvende seg til ved forhandlinger om listeforslaget,
- e) skal ha forespurte kandidater oppført med fullt navn og alder, og – i den grad det er ønskelig eller nødvendig for å unngå forveksling – med adresse og yrke/stilling,
- f) bør ha minst 40 prosent representasjon av hvert kjønn blant de foreslåtte kandidatene på den enkelte liste,
- g) skal settes opp i prioritert rekkefølge,
- h) bør ha minst 20 prosent representasjon av kandidater under 30 år. (mr § 7-1 a–h)

- Alternative lister skal minst ha så mange kandidater som det skal velges faste medlemmer (mr § 7-1 annet ledd)
- Som vedlegg til kandidatlisten skal følge en fortegnelse over kandidatenes fødselsdato og kontaktinformasjon (mr § 7-1 tredje ledd).
- En forslagsstiller kan stå som kandidat på den samme listen (mr § 7-1 fjerde ledd).
- Et forslag til kandidatliste ved forholdstallsvalg må ikke ha forslagsstiller eller kandidat felles med andre forslag (mr § 7-3 første ledd).
- Et innlevert forslag til kandidatliste kan ikke tilbakekalles (mr § 7-3 tredje ledd).

Til bokstav a): Fristen for innlevering av kandidatlister er 1. mai 2015. Valgstyret (menighetsrådet) skal deretter godkjenne listene innen 8. mai. Dersom nominasjonskomiteens liste ikke har tilstrekkelig antall kandidater og det ikke er kommet inn andre lister skal det åpnes for supplerende nominasjon, jf. mr § 7-6. Fristen er satt slik at alle lister er klare i god tid før sommerferien, og slik at informasjon om kandidatene kan bli produsert og gjort tilgjengelig for velgerne innen forhåndsstemmegivningen starter 10. august.

Til bokstav c): Navnet på de 10 forslagsstillerne skal stå som overskrift på kandidatlisten foran navnene på kandidatene når listen leveres til menighetsrådet. Navnene på de 10 forslagsstillerne skal registreres i eget felt i valgmodulen. Det er ikke et regelfestet krav om at navnet på forslagsstillerne står på stemmesedlene når disse skal trykkes, jf. mr § 8-3.

Til bokstav d): Blant forslagsstillerne skal det være en til-litsvalgt som er forslagsstillerens kontaktperson overfor valgstyret (menighetsrådet).

Til bokstav e): Nytt ved kirkevalget i 2015 er at kandidatene skal være forespurt for å kunne føres opp på listen. I tillegg til fullt navn, skal kandidatene være oppført med alder. Dette anses nødvendig for at velgerne skal ha mulighet til å kunne stemme på ungdom under 30 år. Det anbefales også å ta med på listen opplysninger om kandidatenes bosted – gatenavn eller grend og poststed (ikke fullstendig bostedsadresse) og stilling/yrke. Den overordnede hensikt må være at velgerne vet tilstrekkelig om kandidatene til at de kan vite hvem de skal stemme på.

Til bokstav f): Kirkemøtet har flere ganger understreket at kandidatlisten bør ha minst 40 prosent representasjon av begge kjønn. Ved valget i 2011 ble det valgt inn 59 prosent kvinner og 41 prosent menn. Utfordringen kan være å rekruttere tilstrekkelig mange mannlige kandidater.

Til bokstav g): Forslagsstillerne må foreta en reell nominering og bli enige om hvem som skal stå på de enkelte plassene, enten gjennom forhandlinger eller votering. Bestemmelsen gir ikke anledning til å benytte alfabetske lister ved valg av menighetsråd. Reglene for opptelling betyr at alle kandidater på listen har mulighet for å bli valgt inn. Det vil altså ikke være noen «sikker» plass på listen. Det vil heller ikke være såkalt «listefyll», i og med at ganske få tilleggsstemmer kan endre hvem som kommer inn i menighetsrådet.

Til bokstav h): Kirkemøtet har understreket viktigheten av at ungdom kommer med i kirkelige møter og råd, og har vedtatt en målsetning om at minst 20 prosent av medlemmene bør være under 30 år. Ved siste menighetsrådsvalg var det kun 7 prosent av de valgte medlemmene som var under 30 år. Denne prosenten bør økes. Dette tilsier også at en valgliste må inneholde informasjon om kandidatenes alder (jf. bokstav e).

Det er ikke noe til hinder for at en forslagsstiller står som kandidat.

Veiledende mål for nominasjonsarbeidet

- å legge grunnlaget for en god sammensetning av menighetsrådet
- å finne frem til kandidater som kan gjøre en god jobb
- å finne kandidater som er villige til å påta seg vervet

Kriterier for nominasjon til menighetsråd

Forslagsstillerne bør ta hensyn til en rekke faktorer når kandidatlisten skal settes opp:

- *kjønnsfordeling* – minst 40 prosent av hvert kjønn,
- *aldersrepresentasjon* – spredning i alder, kandidater under 30 år (mål: 20 prosent),
- en rimelig *geografisk spredning*,
- *personlige egenskaper*, kandidatene bør ha et vanlig godt omdømme i menigheten,
- *ulik bakgrunn, erfaring og funksjonsevne*,
- *kontinuitet i menighetsrådet*. En bør forsøke å få med noen erfarne medlemmer som er villige å stille til gjenvalg. Ved siste valg var ca. 75 prosent av medlemmene nye. Mye verdifull erfaring går ofte tapt. Det er derfor et mål å øke gjenvalgsprosenten.
- *kirkelig og kirkepolitisk bredde*. At det leveres alternative listeforslag vil normalt bidra til dette i seg selv. Det er viktig at menighetsrådet avspeiler noe av bredden blant medlemmene. Et ensidig sammensatt menighetsråd, der alle er enige om det meste, gir ofte for liten motstand og dynamikk i rådet.
- *mulige lederemner* (lederkandidater) bør en også ha for øye.
- *kandidater* som kan velges inn som medlem(mer) i *kirkelig fellesråd*. Lokalpolitisk erfaring vil der kunne være nyttig.

I ettsokns kommuner utøver menighetsrådet de funksjoner som ellers ligger til kirkelig fellesråd, jf. kirkeoven § 5 annet ledd. De som i disse sokn velges inn i menighetsrådet, vil samtidig bli medlemmer av fellesrådet. Det er viktig at det informeres om dette overfor de kandidatene som forespørres om å stille til valg.

Det er intet i loven som er til hinder for at ansatte i menigheten er valgbare, jf. kirkeoven § 6 tredje og fjerde ledd. Ansatte kan således stå på en liste og velges inn i rådet.

Gi aktuelle kandidater informasjon om hva vervet innebærer

På nettsidene www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no ligger forslag til en vervebrosjyre som kan benyttes når aktuelle personer skal forespørres.

De fleste som spørres har behov for kunnskap om hva et slikt verv innebærer, hva en forplikter seg til, hva som forventes av en, hvor ofte en har møter, spørsmål om møtegodtgjøring osv.

Brosjyret teksten har en generell karakter og må suppleres med informasjon om virksomheten i den aktuelle menigheten og spesielle utfordringer i menighetsrådsarbeidet.

Innhente opplysninger om kandidatene til kandidatpresentasjon

Forslagsstillerne innhenter opplysninger om kandidatene til bruk ved kandidatpresentasjonen. Et minimum er angitt i valgreglene, nr § 7-1e.

Det er laget et skjema for innhenting av opplysninger om kandidatene som kan benyttes for å skaffe ytterligere informasjon til kandidatpresentasjonen. Det er ikke et regelfestet

pålegg at kandidatene skal oppgi slik informasjon, så det må være opp til forslagsstillerne å bestemme om og hvor mye informasjon man ønsker å innhente, og opp til kandidatene hvor mye informasjon de vil oppgi.

Det er også utarbeidet et standardskjema for innlevering av listeforslag.

Begge skjemaer,

- Skjema 2.1.4 *Skjema for innhenting av opplysninger om kandidatene (MR)*
- Skjema 2.1.5 *Skjema for listeforslag (MR)*

kan lastes ned fra www.kirkevalget.no / www.kyrkjevalet.no.

I tillegg kan forslagsstillerne formulere et eventuelt program for listen.